Připojování výroben v praxi: kde dnes naráží obce na limity sítí

29.4.2026 - | Svaz měst a obcí České republiky

Webinář Svazu měst a obcí ČR se zaměřil na aktuální výzvy spojené s připojováním výroben elektřiny, akumulací a omezenou kapacitou distribučních sítí. Odborníci z praxe představili technické limity, nové povinnosti i doporučení pro obce, jak postupovat při plánování energetických projektů.

Svaz měst a obcí ČR uspořádal dne 23. dubna 2026 další z odborných webinářů ze série „Hodinky regionálního rozvoje“, tentokrát zaměřený na problematiku připojování výroben elektřiny, akumulace a kapacit distribuční soustavy. Webinář navázal na předchozí energeticky orientovaná setkání a potvrdil vysoký zájem samospráv o aktuální témata transformace energetiky.

Úvodního slova se ujala ředitelka **Mgr**. **Monika Štěpánová, SMOČR**, která zdůraznila praktický charakter setkání a možnost účastníků aktivně diskutovat konkrétní technické problémy z praxe. Moderace se následně ujal **Ing. Josef Kotrba, výkonný ředitel Svazu energetiky**, který provedl účastníky celým programem a otevřel prostor pro odborné příspěvky i dotazy.

Hlavním řečníkem první části byl **Mgr. Ondřej Horák ze společnosti ČEZ Distribuce**, který podrobně představil proces připojování výroben do distribuční soustavy. Zdůraznil, že každá žádost je posuzována individuálně a klíčovou roli hraje nejen požadovaný výkon, ale také konkrétní umístění a technické parametry zdroje.

Distribuční soustava je členěna do několika napěťových hladin (nízké, vysoké a velmi vysoké napětí), přičemž možnosti připojení se výrazně liší podle lokality a aktuálního zatížení sítě. Posuzování žádostí zahrnuje mimo jiné:

- kapacitu přenosové i distribuční soustavy,
- transformační možnosti mezi jednotlivými hladinami,
- technické vlastnosti zdroje a jeho vliv na kvalitu napětí,
- aktuálně rezervovaný výkon v dané oblasti.

Zaznělo, že zejména na vyšších napěťových hladinách je kapacita často již vyčerpána, a to i kvůli velkému množství rezervovaných, ale dosud nerealizovaných projektů.

Na vystoupení navázal **Ing. Libor Kolář ze společnosti EG.D (skupina E.ON)**, který přinesl širší pohled na vývoj energetiky a dopady na distribuční soustavy. Upozornil, že současná situace je výsledkem bezprecedentního nárůstu žádostí o připojení obnovitelných zdrojů v posledních letech.

Kolář zdůraznil, že objem požadovaných výkonů výrazně převyšuje cíle stanovené v národních energetických plánech, což vede k přetížení sítí a omezeným možnostem připojování nových zdrojů. Zároveň připomněl, že energetika prochází zásadní transformací, kterou v následujících letech ještě urychlí:

- rozvoj elektromobility,
- elektrifikace průmyslu,
- rostoucí spotřeba elektřiny.

Ve své prezentaci se detailně věnoval také samotnému procesu připojení z pohledu žadatele a

doporučil obcím i investorům využívat dostupné online nástroje, zejména mapy připojitelnosti a interaktivní formuláře, které usnadňují orientaci v celém procesu.

Významná část webináře byla věnována problematice rezervovaného výkonu. Právě ten je podle odborníků jedním z hlavních faktorů ovlivňujících možnosti dalšího rozvoje sítí.

Jak zdůraznili oba řečníci, v praxi často dochází k tomu, že instalovaný výkon výrobny (např. fotovoltaiky) neodpovídá jejímu reálnému využití. Výsledkem je blokace kapacity, kterou by mohly využít jiné projekty.

Data ukazují, že velká část výroben nedosahuje v praxi rezervovaného výkonu, zejména u fotovoltaik s nevhodnou orientací nebo předimenzovaným návrhem. Distributoři proto apelují na investory i obce, aby:

- nastavovali výkon realisticky,
- průběžně vyhodnocovali provoz,
- případně rezervovaný výkon upravovali.

Důležitým tématem byly také povinnosti po připojení výrobny do provozu. Provozovatelé musí zajistit:

- správné nastavení výkonu dle smlouvy,
- oddělení výrobního a spotřebního EAN,
- sjednání odpovědnosti za odchylku.

V opačném případě může dojít k neoprávněné dodávce elektřiny do sítě, která je sankcionována. V extrémních případech mohou pokuty dosahovat statisíců až milionů korun.

Účastníkům byly představeny interaktivní mapy připojitelnosti, které umožňují orientačně zjistit dostupnou kapacitu v konkrétním území. Barevné rozlišení ukazuje, kde je možné nové zdroje připojit a kde je kapacita již vyčerpána.

Zásadní je však skutečnost, že tyto mapy vycházejí z rezervovaných výkonů, nikoliv pouze ze skutečně realizovaných projektů. Kapacita tak může být blokována i projekty, které nakonec nevzniknou.

Mezi hlavní překážky rozvoje energetických projektů patří:

- omezená kapacita distribuční soustavy,
- zdlouhavé povolovací procesy,
- složité majetkoprávní vztahy,
- nutnost změn územních plánů.

Naopak jako klíčový faktor úspěchu se ukazuje aktivní přístup obcí. Ty mohou významně urychlit projekty například koordinací územního plánování nebo komunikací s vlastníky pozemků.

Z prezentovaných dat vyplývá, že dominantním zdrojem nových instalací jsou fotovoltaické elektrárny, především menší systémy do 50 kW. Významně roste také podíl instalací s bateriovými úložišti.

Zároveň však zaznělo důležité upozornění: řada instalací je navrhována bez ohledu na skutečnou spotřebu, což vede k přebytkům energie a zatížení sítě. Budoucnost proto směřuje k větší optimalizaci, chytrému řízení spotřeby a lepšímu využití vyrobené energie přímo v místě.

Webinář potvrdil, že oblast připojování výroben a řízení energetických toků se stává jedním z klíčových témat pro obce i regiony. Rostoucí tlak na kapacity sítí, nové legislativní požadavky i technologický vývoj kladou na samosprávy stále vyšší nároky.

Zároveň však zaznělo, že aktivní přístup obcí, realistické plánování a spolupráce s distributory mohou významně přispět k efektivnímu rozvoji lokální energetiky.

Ondřej Beneš

Sekce regionálního rozvoje, zahraničních vztahů a projektů

https://www.smocr.cz/cs/novinky/a/pripojovani-vyroben-v-praxi-kde-dnes-narazi-obce-na-limity-siti